

4. Пророченко Т. І. Економічна ефективність вирощування ріпаку ярого залежно від ширини міжрядь та норми висіву насіння на чорноземах типових. Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України. 2018. № 3 (73).

5. Токарчук Д.М. Сучасний стан, ефективність та перспективи виробництва ріпаку в ЄС та Україні / Д.М.Токарчук // Агросвіт. –2015. – № 13. – С.19 – 23.

УДК 634.11:631.542:3:631.542.1

Муленок Я. О., канд. с.-г. наук, **Хасхачих В. С.**, здобувач вищої освіти*
Державний біотехнологічний університет
e-mail: kravczova.190691@ukr.net

ВПЛИВ КОНТУРНОГО ОБРІЗУВАННЯ НА ФІЗИЧНІ ПОКАЗНИКИ ЯБЛУК СОРТУ ГАЛА МАСТ

Постановка проблеми. Стабільна продуктивність насаджень яблуні базується на збалансованому рості та плодоношенні, чому сприяє формування й обрізування дерев – важливий і чи не найскладніший і трудомісткий агрозахід у садівництві, що покращує якість плодів, а також сприяє ефективному виконанню робіт по догляду зарослинами. А так, як, найважливішими показниками товарної якості плодів є їхні фізичні показники: маса, найбільший поперечний діаметр та форма [1]. Вони є найбільш сталою ознакою сорту [2].

Зовнішній вигляд є надзвичайно важливим елементом для успішного продажу. Проте за умов відсутності споживчої якості плодів марно сподіватися на досягнення максимальних фінансових результатів [3]. Обмеження крон доцільне не лише з погляду організації й економіки виробництва плодів – не менш важливим є його позитивний вплив на фізіологічний стан рослин.

Обрізування плодоносних дерев позитивно впливає на ріст, регулярність плодоношення, розмір і забарвлення плодів, а також підвищує посухо- та зимостійкість і збільшує продуктивний період насаджень [4]. Багато авторів зазначають, що обрізування має істотний вплив на перебіг фізіологічних процесів плодівих дерев, тому не можуть не позначатися на таких показниках якості плодів як маса, розмір, форма плоду [5,6].

Виклад основного матеріалу досліджень. Дослідження з вивчення продуктивності насаджень яблуні за різних строків обрізування крони виконували в інтенсивному насажденні яблуні Приватної агрофірми «Ватал» Харківської області, Краснокутського район, село Вязова в 2022 році. у Повторення варіантів чотириразове з п'ятьма обліковими деревами на ділянці. Система утримання ґрунту в міжрядді дерново-перегнійна, в пристовбурній смузі – гербіцидний пар. Деревя обрізували в зимку та у фазу рожевий конус.

*Науковий керівник – Муленок Я. О., канд. с.-г. наук, викладач

У результаті проведення нами досліджень встановлено, що на середню масу плодів та отримання більш якісних плодів, які в знімальній стиглості мали більший розмір та масу вплинуло контурне обрізування у фазу рожевий конус 187 г. Так, у контрольному варіанті традиційного обрізування взимку, їх середня маса становила 136,8 г і була нижчою, ніж за обрізування у фазу рожевого конуса.

Дослідження виконані нами, вказують на те, що за контурного обрізування яблук сорту Гала Маст, вирощених на підщепі М.9 вихід плодів вищого та першого товарного сортів був вищий за цей показник у контрольних деревах з висогання традиційного обрізування взимку, та найбільший поперечний діаметр зафіксовано за контурного обрізування 70-80 мм, за традиційного виконання 65 мм. Форма плодів у всіх варіантах кулясто-конусна, без змін.

Висновки. Таким чином, однозначного впливу на масу, розмір плоду, поперечний діаметр яблук вплинули способи та строки обрізування. Особливо актуальним є дослідження впливу контурного обрізування, а його виконання сприяє збільшенню середньої маси плоду на 27 % у порівнянні з традиційним його виконанням, та зменшенню із запровадженням у фазу рожевий конус.

Список літератури.

1. Blažek J., Hlušíčková I., Varga A. Changes in quality characteristics of Golden Delicious apples under different storage conditions and correlations between them. Horticultural Science (Prague). 2003. Vol. 30, № 3. P. 81–89.
2. Кондратенко Т. Є. Сорти яблуні для промислових і аматорських садів України. К.: ТОВ «Манускрипт – АСВ», 2010. 397 с.
3. Міка А. Якість яблука Європі. Садівництво по-українськи. 2014. № 4. С. 12–13.
4. Lafer G. Erste erfahrungen mit dem mechanischen schnitt in der obstbaufachschule Gleisdorf. Obstbau. 2011. URL: [http://www.obstwein-technik.eu / 1020/Details?fachbeitragID=200](http://www.obstwein-technik.eu/1020/Details?fachbeitragID=200).
5. Муленок Я.О., Леус В.В. Вплив механізованого обрізування на формування показників товарної якості плодів яблуні. Інноваційні технології в агрономії, землеустрої, електроенергетиці, лісовому та садово-парковому господарстві: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Біла Церква, 26.10.2023). Біла Церква, 2023. С. 8-9.
6. Кравцова Я. О., Мельник О. В. Механічне (контурне) обрізування плодових дерев (огляд літератури). Вісник Харківського національного аграрного університету. Серія Рослинництво, селекція і насінництво, плодоовочівництво і зберігання. 2017. № 1. С. 76-85.